

Az arisztokrácia be fog olvadni

Írta: Töller Józsa, nőiszabó segéd

Egy osztály tudatos munkás az arisztokrácia szerepét olyan szemszögből vizsgálhatja, hogy milyen szerepet játszott, játszik és játszhatik ez a réteg a fejlődésben, illetőleg mennyiben mozdította ezt elő. A történelmi események bizonyítják, hogy csak az a réteg életképes, amely nemcsak hogy megállja a helyét az idők viharában, de maga is elősegíti a fejlődést, formálja, átalakítja a társadalmat. Magának az arisztokráciának is megvolt a maga történelmi szerepe pl. a feudalizmus idején, mikor a földesúr (majdnem minden arisztokrata földbirtokos, viszont nem minden földbirtokos arisztokrata), a maga vára, udvara környékén, ameddig csak a hatalma kiterjedt, szükségszerűen elősegítette az iparosodást, ami magával hozta egyúttal a kereskedelem kifejlődését is. Az akkori termelési rendnek még meg is felelt a nagybirtokossági rendszer, az arisztokrácia betöltötte szerepét. Később azonban a polgári forradalmak idején nálunk Magyarországon 1848-ban éppen ellene volt minden haladó irányzatnak. Mint a történelmi idők folyamán annyiszor, ekkor is saját egyéni érdekeit tartotta szem előtt, ezt azonosította a nemzet érdekeivel s így álcázva saját hatalomvágyát, kapzsiságát, idegenekkel szövetekezett a magyar nép ellen, aki a szabadságért és nemzeti függetlenségéért harcolt. Ha a történelem könyvét végiglapozzuk, erre számtalan példát találhatunk, aminek a felsorolása lehetetlen már technikailag is a jelen körülmények között s egy munkás nagyon kihasználta idejéből nem is futja, hogy jelen kérdéssel sokat foglalkozzon.

Azt az észrevételt meg nem hallgathatjuk el, miszerint az arisztokrácia egyes tagjai vagyonukkal a műveltség terjesztésében jelentős részt vettek (iskolák, kultúrszervek alapításával) vagy munkálkodásukkal az országot gazdaságilag

és kulturálisan fejlesztették, sőt a magyar nép függetlenségi és szabadságharcaiban résztvettek, messzebbmenőleg vezető szerepet játszottak. Ismételten: csak egyes tagjai, míg általánosságban az arisztokrácia, mint az uralkodó osztály legfelső rétege osztályhelyzeténél fogva a haladás, társadalmi fejlődés útjában állott. Nevezetesen a múlt században a földreformok megakadályozása által az ország magyar lakosságának egy részét kivándorlásra kényszerítette. A kor szellemét, gondjábólját visszatükrözi a költészet, így Ady Endre és József Attila írásain is megtaláljuk az erre vonatkozó sorokat:

„Sok urunk nem volt rest, se kába,
birtokát óvni ellenünk
S kitántorgott Amerikába
másfél millió emberünk.“

(József Attila)

Jelenleg is az arisztokrácia minden eszközének erejével igyekszik a maga kiváltságos helyzetét fenntartani és biztosítani, akár mint a nagybirtokos réteg konzervatív képviselői, akár pedig mint szélső jobboldali elemek. Egyes tagjai, mint a múltban is, csatlakoznak a haladás táborához, de ezek átalakulásukkal szinte megtagadják osztályjellegüket, ha születésük-nél fogva ide tartoznak is. Az arisztokrácia meg fog szünni, meg kell szünnie, mint egy reakciós szervnek, amely szerepét veszttette, mihelyt megszűnt a fejlődést szolgálni. Maga a történelem adja bizonyítékát annak is, hogy egy bizonyos fejlődést, haladást csak ideig-óráig lehet hátráltatni, késleltetni, s úgy a társadalom is, fejlettségénél fogva egy minőségi változást hoz létre. Ezen társadalomátalakító erők küzdelmében az arisztokrácia, mint réteg szét fog morzsolódní, bele fog olvadni a társadalom átalakult erőibe.